

Eesti Haigekassa 2003. aasta eelarve

Eelarve planeerimisel on arvesse võetud Eesti Statistikaameti poolt avaldatud 2002. aasta tarbijahinnaindeksi muutus, milleks on 3,6%.

Eesti Statistikaameti seisuga on Eesti rahvaarv 1. jaanuari 2003. aasta seisuga 1 356 000.

Kindlustatute arv seisuga 29. jaanuar 2003 on 1 273 048.

Pearastide nimistusse kuuluvad kõik kindlustatud. Pearaha makstakse kuni 1. juunini 2003 nende kindlustatute eest, kes olid kindlustatud 15. detsembril 2002. aastal.

TULUDE PROGNOOS 5 554 003 000 KROONI

1. Ravikindlustuseks määratud arvestuslik summa on riigieelarves 5 513 003 000 krooni

Põhiosa tuludest laekub sotsiaalmaksu ravikindlustusosana siirdena riigieelarvest. Ravikindlustuseks määratud arvestuslik summa 2003. aastaks riigieelarves on 5 513 003 000 krooni. Võrreldes 2002. aasta planeeritud sotsiaalmaksu laekumisega on 2003. aastal sotsiaalmaksu tõusuks planeeritud 11,7%. Suurenenud tulude aluseks on eeldatav reaalpalga ning tarbijahinnaindeksi tõus ja majanduskeskkonna paranemisest tingitud tööhõive suurenemine.

2. Tulud kindlustatud isikuga võrdsustamisest lepingu alusel 7 000 000 krooni

Tulenevalt uues ravikindlustuse seaduse jõustumisest 1. oktoobril 2002. aastal lisandub 2003. aastast Eesti Haigekassa eelarvesse uus tulurida. Ravikindlustuse

seaduse 2. peatüki 4. jagu § 22-24 alusel on võimalik lepingu alusel kindlustatud isikuga võrdsustamine. 2003. aasta tulude arvestuses on prognoositud lepingu sõlmivate inimeste arvuks 1 000 000 inimest.

3. Tagasinõuded teistelt isikutelt 10 000 000 krooni

Tagasinõuded teistelt isikutelt on planeeritud 7 miljonit krooni rohkem kui 2002. aasta eelarves. Oluline kasv võrreldes eelneva perioodiga kehtinud ravi-kindlustusseaduse § 10 lõige 6 alusel tagasi nõutud summadega on tingitud haigekassapoolse kontrollisüsteemi automatiseerimisest ja vabanenud inimressursi arvel usaldusarstide töö tõhustamisest.

4. Finantstulud 22 500 000 krooni

Planeeritud tulu kassatagavara ja reservkapitali investeringutelt kasvab 2003. aastal 12,5 miljonit krooni tulevalt reservkapitali ja riskireservi investeringute keskmise jäägi suurenemisest. Reservkapitali arvestuslik keskmine jääk on 289 000 000 krooni ja tootlus 5,0% *per annum*. Riskireservi ja jooksvate vahendite keskmine jääk on 300 000 000 krooni ja tootlus 2,7% p.a.

5. Muud tulud 1 500 000 krooni

Muude tulude all 1 500 000 krooni on tulu kindlustamata isikute vältimatu arstiabi raviarvete töötuluse ja kontrolli eest (30 000 arvet, 15 kr arve) ning soodusretseptide müük apteekidele.

Haigekassa eelarve kulude jaotust saab lugeda Internetiaadressilt
www.hippokrates.ee

KULUD

Eesti Haigekassa kulud jagunevad:

- ravikindlustushüvitiste kuluks;
- ravikindlustuse administreerimise ehk haigekassa tegevuskuluks;

2003. aasta eelarve üldmahust moodustavad kulud:

- ravikindlustushüvitistele 95,7%;
- haigekassa tegevuskulud 1,6%;
- reservi moodustamiseks 2,7%.

Haiguste ennetus

Lähtuvalt ravikindlustuse seaduse jõustumisest toimub haiguste ennetamises üleminek sihtotstabeliste projektide rahastamisele. Ravikindlustuse eelarve vahenditest rahastavate haiguste ennetamise prioriteetid on kinnitatud Eesti Haigekassa nõukogu 24. augusti otsusega nr 25. 2003. aastal toimub haiguste ennetuse tegevus järgmistes prioriteetsetes valdkondades: südame-veresoonkonna haiguste ennetamine, pahaloomuliste kasvajate ennetamine ning nakkushaiguste, sealhulgas sugulisel teel levivate haiguste ennetamine.

Haiguste ennetamise projekti juhtimise ja järelvalve protseduuri kinnitas Eesti Haigekassa juhatus. Haiguste ennetamise tegevuste planeerimisel lähtutakse õigusaktidega haigekassale pandud kohustustest, tervishoiustatistika viimase kümne aasta näitajatest, tõendus põhiseadusest, eeldatavast tulemuslikkusest, kasutatavate meetodite kuluefektiivsusest, teenuste võrdsest kättesaadavusest Eesti Haigekassa piirkondade kindlustatutele ning võimalikust mõjust Eesti Haigekassa piirkondade kindlustatutele ning võimalikust mõjust Eesti Haigekassa vastava valdkonna kuludele.

I KULUD RAVIKINDLUSTUSHÜVITISTELE

1. Tervishoiuteenuste hüvitised

| Kulurida | 2002. aasta eelarve | 2003. aasta eelarve |
|--|---------------------|----------------------|
| Haiguste ennetus | 50 000 000 | 50 000 000 |
| Üldarstabi rahastamine | 417 894 000 | 462 376 000 |
| Eriarstabi rahastamine | 2 281 536 000 | 2 690 791 000 |
| Taastusravi rahastamine | 31 623 000 | 40 184 000 |
| Keskostu raviteenused | 75 013 000 | 107 050 000 |
| Ambulatoorne ja stacionaarne hooldusravi | 51 945 000 | 66 683 000 |
| Hambaravi | 231 006 000 | 345 418 000 |
| Tervise edendamine | 13 500 000 | 14 000 000 |
| Kulud ravimihüvitisele | 772 000 000 | 814 000 000 |
| Ajutise töövõimetuse hüvitised | 804 000 000 | 877 200 000 |
| Muud ravikindlustushüvitiste kulud | 1 430 000 | 1 400 000 |
| Abivahendihüvitised | 18 000 000 | 175 000 000 |

Tabel 1

Haiguste ennetus

| Ennetuse tegevus | 2002. aasta eelarve | 2003. aasta eelarve |
|---|---------------------|---------------------|
| Koolitervishoid | 18 000 000 | 18 695 000 |
| Rinnavähi varajane avastamine | 5 682 000 | 6 241 000 |
| Naissuguelundite ja rinnanäärmete pahaloomuliste kasvajate varajane avastamine | 2 000 000 | 1 472 000 |
| B-hepatiidi vastane vaksineerimine | 9 777 000 | 7 343 000 |
| Noorte reproduktiivtervisealane nõustamine ja sugulisel teel levivate haiguste ennetamine | 3 317 000 | 4 129 000 |
| Südamehaiguste riskitegurite skriining | 1 792 000 | 3 341 000 |
| Osteoporoosi varane avastamine | 850 000 | 1 305 000 |
| Fenüülketonuuria ja hüpoteerose skriining | 750 000 | 896 000 |
| Pärilike haiguste sünnieelne diagnostika | 0 | 6 578 000 |
| Ennetav tervisekontroll ja muu ennetus (tuberkuloosi varajane avastamine riskirühmadel, vajalik reserv) | 3 565 000 | 0 |
| Kokku | 45 733 000 | 50 000 000 |

Tabel 2

Üldarstiabi rahastamine

| | Praksiste arv | Kindlustatute arv | Teenuse hind koos (kr) | Aasta summa kokku |
|---------------------|---------------|-------------------|------------------------|--------------------|
| Baasrahad | 796 | | 529 000 | 51 927 000 |
| Kauguse lisatasu | 175 | | 700/1 400 | 2 041 000 |
| Tunnistuse lisatasu | 796 | | 100 000 | 9 552 000 |
| Pearaha kuni 2a | | 24631 | 27,55 | 8 143 000 |
| Pearaha 2-70a | | 1 100 478 | 21,05 | 277 982 000 |
| Pearaha üle 70a | | 146 965 | 24,60 | 43 384 000 |
| Uuringute fond | | 18,4% pearahadest | | 60 629 000 |
| Reserv | | | | 8 718 000 |
| Kokku | | 1 272 074 | | 462 376 000 |

Üldarstiabi raviteenused

Üldarstiabi rahastamise tõusu planeeritakse keskmiselt 13,5% võrra. Tõusu põhjuseks on vajadus säilitada perearstipraksiste majanduslik toimetulek tingimustes, kus toimub 0-70aastaste kindlustatute arvu langus 2,9% võrra ning eakate osakaalu pidev tõus. Aastal 2003 võib muutuda kuni 7aastaste laste profülaktilise läbivaatuse kord, mille tulemusel suureneb perearstide töökoormus seoses suurema vajadusega laste läbivaatuse ja vaktsineerimisel. Lähtuvalt eeltoodust planeeritakse järgmisel aastal tõsta pearaha 2-70aastaste isikute eest 10% võrra

ning 0-2 ja üle 70aastaste isikute eest keskmiselt 15% võrra koos.

Reservi on suunatud ressursid, mille abil on vajadusel võimalik alustada telefonivalvete tasustamist. Peale selle kasutatakse reservi ka Tartu piirkondlikus osakonnas teistest piirkondadest tulnud isikutele üldarstiabi kindlustamiseks.

Eriarstiabi

Eesti Haigekassa 2002-2004 arengukava kohaselt on haigekassa strateegiliseks eesmärgiks hoida raviteenuste kättesaadavus, ravijärjekorrad ning ravijuhtude arv

vähemalt samal tasemel kui 2001. aastal. Selle strateegilise eesmärgi täitmiseks planeeris haigekassa 2003. aasta eriarstiabi eelarve järgmiste põhimõtete alusel: 1) tagada raviteenuse kättesaadavus 2001. Aasta ravijuhtude tasemel; 2) tulenevalt arstlike erialade arengukavadest, näeb haigekassa võimalusi efektiivsuse parandamiseks ambulatoorsete raviteenuse eelisarendamise ning päevakirurgia arengu kaudu.

Taastusravi

Planeeritud taastusravi maht on suunatud järgmistele tervishoiuteenustele:

- 1) ägeda infarkti järgne taastusravi;
- 2) taastusravi ägeda haigestumise järgselt kujunenud halvatus puhul, operatsiooni järgselt kujunenud halvatus puhul või ägeda trauma järgselt kujunenud halvatus puhul;

3) taastusravi ema ja kuni seitsmeaastase või kuni 14aastase haige lapse puhul;

4) muud juhud, mis on loetletud tervishoiuteenuste loetelus.

Eriarstiabi eelarve

Tabel 3

| | 2002. aasta | 2003. aasta |
|-------------------------|-------------|-------------|
| Eriarstiabi summa | 2 246 877 | 2 482 993 |
| Eriarstiabi juhtude arv | 2 634 549 | 2 690 791 |

Taastusravi eelarve

Tabel 4

| Taastusravi | 2002. aasta eelarve | 2003. aasta eelarve |
|---------------------------|---------------------|---------------------|
| Ambulatoorne taastusravi | 12 428 000 | 18 886 000 |
| Statsionaarne taastusravi | 19 195 000 | 21 298 000 |
| Kokku | 31 623 000 | 40 184 000 |

Märkus 1

Ööpäevaringse vältimatu arstiabi tagamiseks kindlustatutele tasub Eesti Haigekassa tervishoiuteenuse osutajatele valmisolekutasu. Maksmise eelduseks on vastava tervishoiuteenuse piirhinna väljatöötamine ja kinnitamine Eesti Vabariigi Valitsuse poolt tervishoiuteenuste loetelus. Valmisoleku tasudeks on arvestatud kokku 27 015 000 krooni. Ühe eriala valmisoleku tasuks on arvestatud 350 838 krooni, kokku 77 erialal.

Hooldusravi eelarvet on planeeritud suurendada võrreldes 2002. aasta eelarvega 14 738 000 krooni võrra, millest 66% moodustab statsionaarsete teenuste ja 34% ambulatoorsete teenuste eelarve kasv. 2002. aastaga võrreldes on plaanis rahastada ööpäevaringset hooldusravi 19% suuremates mahus, kuna 2003. aastal prognoositakse hooldusravi keskmise ravijuhu kestvuse olulisest pikenemisest tulenevat ravijuhu keskmise maksumuse tõusu. Aastaks 2003 prognoositakse ravijuhu kestvuseks vähemalt 30 päeva.

Hooldusravi voodipäevade ja ravikulude kokkuhoiu eesmärgil on vajalik koduõenduse väljaarendamine ning sel eesmärgil suurendatakse märgatavalt kulusid koduõenduse ja vähihaigete koduse toetusraviteenuste rahastamiseks. Komplekse geriaatrilise hindamise jaoks määratud ressursi saab kasutusele võtta juhul, kui nimetatud teenus lisatakse tervishoiuteenuste loetelusse 2003. aasta jooksul. Vajadusel saab hindamiseks mõeldud ressursi suunata koduõendusteenuste osutamiseks.

Seoses uue ravikindlustuse seadusega jõustub täiskasvanute **hambaravi** ja hambaproteeside hüvitamisel rahaline hüvitis. Laste hambaravi, ortodontia ja hambahaiguste ennetamise puhul jätkab haigekassa tasumist teenuste eest vastavalt 1.

Keskostu raviteenused

Tabel 5

| Keskostu raviteenused | Summa |
|--|--------------------|
| Luuüdi transplantatsioon (18 x 186 666 krooni) | 3 360 000 |
| Plaaniline ravi välisriigis (20 x 150 000 krooni) | 3 000 000 |
| Peritoneaaldialüüs (62 x 340 000 krooni) | 21 080 000 |
| Kindlustatute vältimatu transport (lennuk, kopter) | 2 500 000 |
| Fraktsioneerimisplasma kogumine | 11 435 000 |
| Antidoodid, raviseerumid* | 200 000 |
| Riski tasakaalustamine | 15 000 000 |
| Noorsportlaste terviseuuringud | 2 300 000 |
| Onkoloogia ravikuurid* | 10 700 000 |
| Hematoloogia ravikuurid* | 10 460 000 |
| Valmisoleku tasu maksmine ¹ | 27 015 000 |
| Kokku (kroonides) | 107 050 000 |

* - keskostu ravimite eelarves

Ambulatoorne ja statsionaarne hooldusravi

Tabel 6

| | Ravijuhtude arv (tk) | Keskmine maksumus (kr) | Kokku |
|-------------------------------|----------------------|------------------------|-------------------|
| Statsionaarne hooldusravi | 8004 | 7561 | 60 519 000 |
| Vähihaigete kodune toetusravi | 750 | 2015 | 1 511 000 |
| Koduõendus | 1048 | 3495 | 3 663 000 |
| Geriaatriline hindamine | 2200 | 450 | 990 000 |
| Kokku | | | 66 683 000 |

Hambaravi

Tabel 7

| | Kindlustatute arv/juhtude arv | Keskmine ravijuht/ krooni | Kokku |
|-------------------------|-------------------------------|---------------------------|--------------------|
| Rahalised hüvitised | | | |
| kokku | 639 804 | | 183 513 000 |
| Täiskasvanud | 592 484 | 150 | 88 873 000 |
| Proteesihüvitis üle 63a | 47 320 | 2000 | 94 640 000 |
| Teenused kokku | 443 432 | | 161 905 000 |
| Hambaravi kuni 19a | 243 665 | 476 | 115 985 000 |
| Ortodontia kuni 19a | 59 730 | 464 | 27 715 000 |
| Ennetus kuni 19a | 140 037 | 130 | 18 205 000 |
| Kokku | 1 083 236 | | 345 418 000 |

oktoobril jõustunud tervishoiuteenuste loetelu piirhindadele.

2003. aastaks prognoosib haigekassa hambaraviteenuste juhtude arvu tõusu kuni 19aastaste isikute hambaravis 14%.

Võrreldes 2002. aastaga on 2003. aasta eelarves ette nähtud hambaraviteenuste hüvitiste 50%-

list tõusu, mis on tingitud prognoositavate juhtude arvu ja teenuste hinna tõusust. Teiselt poolt on rahalise hüvitisena tegu avatud kohustusega, mis koormab ravikindlustuse eelarvet sõltuvalt hüvitist taotleivate kindlustatute arvust ning hambaproteeside senikatmata vajadusest.

2. Tervise edendamine

Tervise edendamise rahastamine 2002. aastal ja planeeritav summa aastaks 2003

| Prioriteetne valdkond | 2002. aasta projektid (tuhat/kr) | Projektide arv 2003. aastal | 2003. aasta projektid (tuhat/kr) |
|--|----------------------------------|-----------------------------|----------------------------------|
| Südametervise valdkonna projektid | 2 196 000 | 9 | 1 588 000 |
| Kodu- ja vaba aja vigastuste ja mürgistuste vähendamisele suunatud projektid | 2 476 000 | 18 | 2 567 000 |
| Pahaloomuliste kasvajate riskitegurite vähendamisele suunatud projektid | 418 000 | 6 | 1 700 000 |
| Vaimse tervise alased projektid | 2 347 000 | 16 | 1 848 000 |
| Nakkushaiguste, sh sugulisel teel levivate haiguste vähendamisele suunatud projektid | 907 000 | 7 | 1 531 000 |
| Mitmele prioriteetsele valdkonnale suunatud projektid | 5 156 000 | 31 | 4 766 000 |
| Kokku | 13 500 000 | 86 | 14 000 000 |

3. Kulud ravimihüvitistele

Kulud ravimihüvitistele kompenseerimise kaupa

| Kulurida (tuhat/kr) | 2002. aasta eelarve prognoos | 2003. aasta eelarve |
|--|------------------------------|---------------------|
| Haigekassa poolt prognoositud kulud ravimihüvitistele | 772 000 000 | 814 000 000 |
| <i>100% kompenseeritavad ravimid</i> | | |
| Suhkurtõbi* | 70 035 000 | 53 250 000 |
| Vähktõbi | 24 772 000 | 36 788 000 |
| Psüühikahäired | 15 845 000 | 18 100 000 |
| Epilepsia | 15 896 000 | 18 500 000 |
| Glaukoom | 15 383 000 | 17 500 000 |
| Parkinsoni tõbi | 13 828 000 | 16 000 000 |
| Siirdamise järgne seisund | 10 566 000 | 19 950 000 |
| Vähktõbi (valu) | 3 312 000 | 7 000 000 |
| Kasvuhormooni puudulikkus | 0 | 4 500 000 |
| Fenüülketonuuria | 0 | 2 800 000 |
| Mukovistsidoos | 1 845 000 | 2 300 000 |
| Kilpnäärme alatalitus | 1 604 000 | 1 775 000 |
| Raske müasteenia | 826 000 | 900 000 |
| HIV | 684 000 | 800 000 |
| Südameklapirikke proteesimise järgne seisund | 615 000 | 635 000 |
| Kõrvalkilpnäärme vaegtalitus | 526 000 | 575 000 |
| Hüpopfüüsi eessagara aktiivsed liigtalitusseisundid | 359 000 | 390 000 |
| Aneemia | 306 000 | 350 000 |
| Krooniline neerupealise puudulikkus | 226 000 | 270 000 |
| <i>Sclerosis multiplex</i> | 107 000 | 45 000 |
| Hüpogonadism | 95 000 | 99 000 |
| Süüfilis | 41 000 | 50 000 |

TERVISHOIUKORRALDUS

| | | |
|---|--------------------|--------------------|
| Neeru tubulaarfunktsiooni häired | 33 000 | 40 000 |
| Leepra | 6 000 | 6 000 |
| Tuberkuloos | 53 000 | 0 |
| 75% kompenseeritavad ravimid | | |
| Hüpertooniatõbi | 226 489 000 | 201 212 000 |
| Stenokardia | 35 374 000 | 37 798 000 |
| Astma | 31 982 0 00 | 35 000 000 |
| Hüperkolesteroleemia | 28 932 000 | 36 000 000 |
| Artroos | 3 000 000 | 20 000 000 |
| Südamepuudulikkus | 14 917 000 | 18 000 000 |
| Suhkurtõbi* | 3 500 000 | 13 000 000 |
| Reumatoidartriit | 10 153 000 | 12 900 000 |
| Kontratseptsioon | 14 936 000 | 10 000 000 |
| Haavandtõbi | 6 969 000 | 7 900 000 |
| Psoriaasi rasked vormid | 3 526 000 | 4 000 000 |
| Südame rütmihäired | 3 816 000 | 3 900 000 |
| Raske akne vormid | 0 | 3 600 000 |
| Krooniline obstruktiivne kopsuhaigus | 1 946 000 | 4 000 000 |
| Lastetoidud | 1 500 000 | 4 000 000 |
| Haavandiline koliit | 2 445 000 | 2 900 000 |
| Endometriosis | 776 000 | 2 000 000 |
| Krooniline C - viirushepatiit | 0 | 1 500 000 |
| Süsteemne erütematoosluupus | 1 060 000 | 1 300 000 |
| Kusepõie neuromuskulaarne düsfunktsioon | 643 000 | 750 000 |
| Primaarne biliaarne maksatsirroos, autoimmuunne | 655 000 | 730 000 |
| Kolmiknärvi neuralgia | 612 000 | 651 000 |
| Allergiline riniit | 499 000 | 590 000 |
| Neuroloogilistest häiretest põhjustatud spastilisuse sümpt ravi | 423 000 | 550 000 |
| Krooniline neerupuudulikkus | 424 000 | 520 000 |
| Rasked allergilised dermatiidid | 418 000 | 500 000 |
| Podagra | 407 000 | 500 000 |
| Rauavaegusaneemia lastel ja rasedatel | 173 000 | 480 000 |
| Patoloogilise murruga osteoporoos | 0 | 120 000 |
| Mädane keskkõrvapõletik | 50 000 | 100 000 |
| Kopsupõletik | 50 000 | 100 000 |
| Gestoos | 64 000 | 81 000 |
| Äge ja krooniline nefriit | 54 000 | 69 000 |
| Pemfigus, pemfigoid | 47 000 | 53 000 |
| Süsteemne sklerodermia | 42 000 | 52 000 |
| Keratodermia | 23 000 | 29 000 |
| Herpetiformne dermatiit | 17 000 | 26 000 |
| Kokku diagnooside alusel | 572 885 000 | 631 989 000 |
| <i>50%-line soodustus</i> | <i>115 996 000</i> | <i>170 711 000</i> |
| <i>Erandkonnas kompenseeritavad ravimid</i> | <i>6 300 000</i> | <i>9 300 000</i> |
| <i>Tasu ülevõtmise kindlustatutelt</i> | <i>0</i> | <i>2 000 000</i> |
| <i>III nimekirj</i> | <i>33 500 000</i> | <i>0</i> |
| <i>Alla 3aastased lapsed</i> | <i>7 619 000</i> | <i>0</i> |
| <i>Keskostu ravimid</i> | <i>35 700 000</i> | <i>0</i> |

*- Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele on alates 1. oktoobrist 2002 suhkurtõve ravis insuliinrea preparaadid kompenseeritavad 100% ja ülejäänud preparaadid kompenseeritavad 75%

4. Ajutise töövõimetuse hüvitised

Tabel 7

| Ajutise töövõimetuse hüvitise liik | 2002. aasta eelarve | 2003. aasta eelarve |
|------------------------------------|---------------------|---------------------|
| Haigushüvitised | 539 700 000 | 536 500 000 |
| Hooldushüvitised | 88 300 000 | 76 700 000 |
| Sünnitus- hüvitised | 155 000 000 | 240 000 000 |
| Töövõimetus- hüvitised | 21 000 000 | 23 600 000 |
| Kokku TVH kulud | 804 000 000 | 877 200 000 |

Ajutise töövõimetuse hüvitiste alla kuuluvad haigus-, hooldus-, sünnitus- ja lapsendamishüvitised.

Ajutise töövõimetuse hüvitise planeeritav kulu kasvab 9% võrreldes 2002. aasta eelarvega:

1) 1. oktoobrist 2002 jõustunud ravikindlustuse seadusega kaasnevate muudatuste tõttu;

2) seoses 2002. aasta eelarves sünnitushüvitiste kuluks prognoositu tegeliku ületamisega suuremate väljamaksete tõttu.

Hüvitiste prognoosis on arvestatud seadusandlikke muudatusi tulenevalt uue ravikindlustuse sea-

duse jõustumisest 1. oktoobrist 2002. aastal ja rakendumise sätteid 1. aprillil 2003. aastal. Ravikindlustuse seaduses on vastu võetud järgmised muudatused, mis avaldavad mõju töövõimetushüvitiste kulustele 2003. aastal:

- sünnitushüvitise perioodi pikendamine 126 päevalt 140-le päevale erandina 154-le päevale;

- sünnitushüvitiste hulka kuuluva lapsendamishüvitise saajate ringi laiendamine, mistõttu kuni 10aastase (enne kuni üheaastase) lapse lapsendajal on õigus saada lapsendamishüvitist 70 kalendripäeva;

- stationaarse tervishoiuteenuse osutamisel ja alla 12aastase lapse haiglas põetamise korral töövõimetushüvitise suuruse tõus 60%-lt 80%-le;

- töövõimetushüvitiste saajate ringi lisanduvad uued kindlustatute ringid (juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige, võlaõigusliku lepingu alusel teenuseid osutav isik);

- kalendripäeva keskmise tulu arvestamise aluseks alates 1. aprillist 2003. aastast sätestab seadus kogu eelmisel kalendriaastal makstud või arvestatud sotsiaalmaksu;

- hooldushüvitise saajate ringi vähenemine: alla 14aastase lapse hooldamine asendus alla 12aastase lapse hooldamisega.

Diabeetikute testiribad 5 300 000 krooni

Haigekassa hüvitab testiribade maksumusest 90% 250 testiriba eest I tüüpi diabeeti põdevatele kindlustatutele, kes kasutavad raviks kolm või enam insuliinisüsti päevas. Lastele ja rasedatele on hüvitatavate testiribade maksimaalne kogus 300 riba.

Kulu prognoosimisel on lähitud 2002. aasta keskmisest testiribade hinnast (1500 krooni aastas ühele diabeetikule) ning sihtgrupi suurusest (3400 kindlustatut). Testiribade keskmine hind on langenud tänu haigekassa ja tootja esindaja vahel sõlmitud hinnakokkulepetele ja piirhindadele, samal ajal on oluliselt tõusnud soodustingimustel testiribadid saavate kindlustatute arv kuna kasutatakse uusi raviskeeme.

* Muude abivahendihüvitiste alla on arvestatud ka reserv 600 000 krooni. Reservist planeerib haigekassa kompenseerida astmaravimite manustamiseks mõeldud vahemahutite tasumist lastele, kuna 1. oktoobrist 2002 jõustunud ravikindlustuse seaduse kohaselt vahemahuteid pole võimalik kompenseerida senini kehtinud alustel soodusravimite arvel. Prognoositud on 122-139 krooni olenevalt alates 1. aprillist 2003 kehtestatavast vanusepiirist.

5. Muud ravikindlustushüvitiste kulud

Välislepingutest tulenevad tervishoiuteenuste hüvitised 1 400 000 krooni

| Välislepingutest tulenevad tervishoiuteenuste hüvitised | 2002. aasta eelarve | 2003. aasta eelarve |
|---|---------------------|---------------------|
| Leedu | 160 000 | 150 000 |
| Läti | 210 000 | 200 000 |
| Rootsi | 310 000 | 250 000 |
| Soome | 750 000 | 800 000 |
| Kokku | 1 430 000 | 1 400 000 |

Abivahendihüvitised 17 500 000 krooni

| Abivahendihüvitised | 2002. aasta eelarve | 2003. aasta eelarve |
|-----------------------------|---------------------|---------------------|
| Esmased varajased proteesid | | |
| ja ortoosid | 6 000 000 | 6 200 000 |
| Diabeetikute testiribad | 4 300 000 | 5 300 000 |
| Stoomihooldusvahendid | 3 800 000 | 5 000 000 |
| Muud abivahendid* | 3 900 000 | 1 000 000 |
| Kokku | 18 000 000 | 17 500 000 |

**Stoomihooldusvahendid
5 000 000 krooni**

Ministri määrusega kinnitatud abivahendite väljastamise tingimuste ja korra kohaselt on stoomihooldusvahendite piirkoguseid võrreldes praegusega suurendatud keskmiselt viie stoomikoti võrra kuus. Haigekassa kompenseerib aastal 2003 stoomihooldusvahendeid keskmiselt kuni 700-le kindlustatule, aasta keskmine kulu kindlustatu kohta on 6300 krooni. Eestis on üle 1200 stoomihaige, aasta-aastalt kasvab inimeste haritus ja teavitus. 2003. Aastal prognoositakse nõudluse kasvu ja seetõttu stoomihooldusvahendeid vajavate isikute kontingendi suurenemist 790 isikuni.

Esmased varased proteesid ja ortoosid 6 200 000 krooni

Haigekassa hüvitab soodustingimusel nende proteeside, ortooside maksumuse, mis paigaldatakse kuue kuu jooksul pärast jäseme amputatsiooni või traumat. Eestis tehakse hinnanguliselt umbes 450 jäseme amputatsiooni aastas. 2003. Aastaks prognoositakse proteesi või ortoosi väljastamist 550-le isikule. Proteeside - ortooside keskmiseks hinnaks on arvestuslikult 11 273 krooni, kogukulu 6,2 miljonit krooni, milles sisaldub ka 5%-line käibemaks. Proteeside ja ortooside valmistajatega on sõlmitud hinnakokkulepped ning toodetele on kehtestatud piirhinnad, 3%-line juurdekasv on planeeritud ortooside kompenseerimiseks töövõimetuskulude vähendamise eesmärgil.

**Muud abivahendihüvitised
1 000 000 krooni**

Muude abivahendite arvelt kompenseerib haigekassa põletushaigete surverõivaid ja ravikontaktläätsesid. Haigekassa kompenseerib surverõivaid keskmiselt 120-le kindlustatule aastas, surveriie keskmine kulu kindlustatu kohta on 1 666 krooni. Ravikontaktläätsesid kompenseeritakse keskmiselt 120-le kindlustatule aastas, keskmine maksumus on 1 650 kr.

II EESTI HAIGEKASSA TEGEVUSKULUD

| | 2002. aasta eelarve | 2003. aasta eelarve |
|--------------------------------------|---------------------|---------------------|
| • Personali- ja juhtimiskulud | | |
| kokku | 44 997 000 | 46 982 000 |
| Töötasu kokku | 33 705 000 | 35 193 000 |
| Põhitöötasu | 26 935 000 | 28 358 000 |
| Tulemustasu | 4 765 000 | 4 900 000 |
| Juhatuse põhi- ja tulemustasu | 2 000 000 | 1 930 000 |
| Nõukogu tasu | 5 000 | 5 000 |
| Töötuskindlustusmaks | 169 000 | 176 000 |
| Sotsiaalmaks | 11 123 000 | 11 613 000 |
| • Majanduskulud kokku | 15 000 000 | 17 539 000 |
| Kantsleikulud | 5 140 000 | 4 677 000 |
| Ruumide majandamiskulud | 5 770 000 | 8 094 000 |
| Inventar | 860 000 | 979 000 |
| Sõidukite ülalpidamiskulud | 2 050 000 | 2 157 000 |
| Lähetused | 780 000 | 992 000 |
| Muud tegevuskulud | 400 000 | 641 000 |
| • Infotehnoloogia | | |
| kulud kokku | 14 500 000 | 13 395 000 |
| Infrastruktuur | 8 390 000 | 7 210 000 |
| Majandusinfosüsteem | 4 940 000 | 5 050 000 |
| Muud | 1 170 000 | 1 135 000 |
| • Ravikindlustushüvitiste | | |
| arvlemise kulud | 900 000 | 1 200 000 |
| • Arenduskulud | 4 280 000 | 4 407 000 |
| Koolitus | 2 000 000 | 2 000 000 |
| Konsultatsioonid | 2 280 000 | 2 407 000 |
| Ärikonsultatsioon | 1 900 000 | 1 907 000 |
| Juriidiline konsultatsioon | 380 000 | 500 000 |
| • Finantskulud | 1 000 000 | 244 000 |
| Panga teenustasud | 800 000 | 160 000 |
| Riigikassa haldamiskulud | 200 000 | 72 000 |
| Muu finantskulu | 0 | 12 000 |
| • Muud tegevuskulud | 6 981 000 | 5 464 000 |
| Blanketid ja trükised | 2 800 000 | 1 800 000 |
| Järevalve | 1 821 000 | 1 743 000 |
| Avalikud suhted/teavitamine | 1 320 000 | 1 000 000 |
| Muud kulud | 1 040 000 | 921 000 |
| • Reservkapital | | 111 000 |
| • Riskireserv | | 41 218 000 |

Personali- ja juhtimiskulude alla kuuluvad personali, juhatuse ja nõukogu liikmete töötasu liigid: põhitöötasu ja tulemustasu ning sotsiaalmaks ja töötuskindlustuse maks. Personali- ja juhtimiskulud on 2003. aasta eelarves korri-

geeritud vastavalt palgasüsteemi ülevaatusele ning arvestades 2002. aastal Statistikaameti poolt avaldatud inflatsioonimäära 3,6%. Palgasüsteemis olulisi muudatusi tehtud ei ole. Seoses uue ravikindlustuse seaduse jõustumisega ning

jätkuva vajadusega tõhustada ravikindlustushüvitiste järelvalve rolli ja kvaliteeti, lisanduvad mõningad täiendavad funktsioonid, mille katmiseks planeeritakse keskkorralduslooni täiendavat ressursi.

Majanduskulud jagunevad kantseleikuluks, inventari soetamiseks, ruumide majanduskuludeks, lähetuseks, sõidukite ülalpidamiseks ja muudeks kuludeks. Majanduskulud kasvavad võrreldes 2002. aastaga 17%. Kasvu põhjuseks on eelkõige ruumide kulu kasv. Kantseleikulude alla kuuluvad bürookulud, tellitud transport, posti- ja sidekulud ning ajalehtede ja trükiste kulud. Ruumide majanduskulud kasvavad 40%. Kulu kasvu põhjuseks on Harju osakonna suurenenud rendikulud seoses kolimisega uutesse ruumidesse Lastekodu 48. Kasvanud on ka bürooruumide Lembitu 10 rendikulud. Inventari alla kuuluvad ruumide sisustus, büroomasinad ning inventari hooldus ja remont. Sõidukite ülalpidamiseks alla kuuluvad lisaks oma sõidukite ülalpidamiseks ka liisingutasud. Autode arv võrreldes 2002. aastaga ei kasva, vähesel määral kasvavad bensiini ja muud hoolduskulud, kuna suurenenud on usaldusarstide raviasutuste kohapealne kontroll. Lähetuste alla kuulub töösõitudega seotud kulude kompenseerimine, kaasa arvatud isikliku sõiduauto kompenseerimise kulud. Lähetuskulude kasvu põhjuseks on Eesti Haigekassa töökorralduse muutumine viimasel paaril aastal. Muude tegevuskulude alla kuuluvad esinduskulud, personali töölevõtmisega seotud kulud jm.

Infotehnoloogia kulud. Infrastruktuurile tehtavad kulutused sisaldavad endas ka elektroonilise andmevahetuse kulusid, sealhulgas uute kanalite loomine ning teiste riiklike registritega riskasutusele üleminek. Kasvab elektrooniliste kanalite osatähtsus uute ettevõtete väljatöötamisel kindlustatutele ja tööandjatele. Infrastruktuuri kulutused hõlmavad ka personaalse riist- ja tarkvara uuendamist ning hoolduskulusid. Majandusinfosüsteemi kulud sisaldavad endas olulises osas hoolduskulusid. Muude kulude all kajastub andmelao ja analüüsivahendiga seotud kulutused on seotud eesmärgiga tulemuslikumalt kasutada Eesti Haigekassa valduses olevat informatsiooni ravikindlustushüvitiste senise tarbimise kohta, tehes selle informatsiooni kättesaadavaks Eesti Haigekassa töötajatele.

Ravikindlustushüvitistega seotud kuludeks on kindlustatutele väljamakstud töövõimetushüvitistelt kinnipeetud tulumaksu tõendite postitamise kulud. Võrreldes 2002. aasta eelarvega on vastav eelarverida kasvanud otsepostitusteenuse hinna kallinemise tõttu.

Arenduskulud hõlmavad töötajate koolituskulusid ja konsultatsioonitasusid. Koolitusprogramm toetab Eesti Haigekassa prioriteetseid valdkondi ja selle eesmärgiks on kompetentse ja motiveeritud personali tagamine. Ärikonsultatsioonide kulud on seotud eelnevalt nimetatud projektidega, mille tarbeks on plaanis sisse osta konsultatsiooniteenust (komisjonid, eksperthinnangud, nõukoda ja töörühmad).

Finantskulud jagunevad pangateenustadeks ja riigikassa haldamiskuludeks ja muuks finantskuluks. Finantskulud vähenevad võrreldes 2002. aasta eelarvega 80%. Eesti Haigekassa ja kontode haldajate Eesti Ühispanga ja Hansapanga vahel sõlmitud lepingutega ei maksa Eesti Haigekassa teenustasusid pangasiseste ülekannete eest.

Muud tegevuskulud hõlmavad trükiste kulu, järelvalve ja avalike suhetega seotud kulutusi. Muud tegevuskulud vähenevad võrreldes 2002. aasta eelarvega ligi 33%. Põhiline kokkuhoid tuleb blankettide ja trükiste arvelt. Kululiik hõlmab soodusretseptide ja töövõimetushüvitiste trükkimise kulu. 2003. aastal on eesmärk loobuda raviteenuste arvete blankettide trükkimisest ja üle minna arvete elektroonilisele esitamisele raviasutuste poolt. Ravikindlustussüsteemi järelvalve kulutused jagunevad finantsauditi, sisekontrolli auditi ja tellitud üleriigiliste raviteenuste meditsiiniliste auditite kuludeks. Avalike suhete ja teavitamise kuude alla kuuluvad ravikindlustusest teavitavate buklettide väljaandmine, Eesti Haigekassa infolehed, uue ravikindlustuse seaduse ja selle rakenduste tutvustamine, teabepäevade korraldamine, uute projektide elluviimine. Muude kulude all on sisemise teavitamise ja planeerimise kulud nii üksuste, osakondade kui kogu haigekassa tasemel, erisoodustuskulu ning haigekassa nõukogu ja juhatuse liikmete vastutuskindlustus (450 000 kr).